Súd:	Okresný súd Prešov
Spisová značka:	25C/21/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu:	8117219734
Dátum vydania rozhodnutia:	02. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Katarína Vorobelová
ECLI:	ECLI:SK:OSPO:2021:8117219734.15

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Katarínou Vorobelovou v právnej veci žalobkýň: 1. L. T.Á., V.. XX.XX.XXXX, P. Y., I. XX, 2. R. R., V.. XX.XX.XXXX, P. Y., I. XX, obe právne zastúpené JUDr. Michalom Feciľakom, advokátom so sídlom v Prešove, Jesenná 8, proti žalovanému: L. L. T., D.. T.., S.: XX XXX XXX, T. T. L. Q., Q. XX, v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia, takto

r o z h o d o l :

I. žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni v 1. rade sumu 9 943,55 Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku spolu s ročným úrokom z omeškania vo výške
- 5 % ročne zo sumy 4 548,11 Eur od 18.08.2017 do zaplatenia,
- 5 % ročne zo sumy 847,21 Eur od 03.01.2018 do zaplatenia,
- 5 % ročne zo sumy 4 548,12 Eur od 26.01.2020 do zaplatenia,

II. žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni v 2. rade sumu 17 351,70 Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku spolu s ročným úrokom z omeškania vo výške
- 5 % ročne zo sumy 7 935,55 Eur od 18.08.2017 do zaplatenia,
- 5 % ročne zo sumy 1 478,59 Eur od 03.01.2018 do zaplatenia,
- 5 % ročne zo sumy 7 936,56 Eur od 26.01.2020 do zaplatenia,

III. žalobkyne v 1. a 2. rade majú nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, ktorý je žalovaný povinný zaplatiť do 3 dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým sa stanoví výška tejto náhrady.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyne svojou žalobou podanou na tunajšom súde dňa 17.08.2017 žiadali, aby súd vydal medzitýmny rozsudok, v ktorom by rozhodol, že nárok žalobkyne v 1. rade na vydanie bezdôvodného obohatenia za užívanie nehnuteľnosti bez právneho dôvodu žalovaným, a to parcela KN-E č. XXX/X - orná pôda o výmere X XXX m2 a parcela KN-E č. XXX/X - orná pôda o výmere XX m2, zapísané na LV č. XXXX, nachádzajúce sa v k. ú. T., zo strany žalovaného spolu s ročným úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne odo dňa 18.08.2017 do zaplatenia, je daný.
Nárok žalobkyne v 2. rade na vydanie bezdôvodného obohatenia za užívanie nehnuteľnosti bez právneho dôvodu žalovaným, a to parcela KN-E č. XXX/X - orná pôda o výmere X XXX m2 a parcela KN-E č. XXX/X - orná pôda o výmere XXX m2, zapísané na LV č. XXXX, nachádzajúce sa v k. ú. T., zo strany žalovaného spolu s ročným úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne odo dňa 18.08.2017 do zaplatenia, je daný.

2. Podaním zo dňa 02.01.2018 žiadali žalobkyne, aby súd pripustil zmenu žalobného návrhu v tomto znení:
„žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni v 1. rade sumu 5 395,43 Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku spolu s ročným úrokom z omeškania vo výške

- 5 % ročne zo sumy 4 548,11 Eur od 18.08.2017 až do zaplatenia,
- 5 % ročne zo sumy 847,21 Eur od 03.01.2018 až do zaplatenia,

žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni v 2. rade sumu 9 415,14 Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku spolu s ročným úrokom z omeškania vo výške
- 5 % ročne zo sumy 7 935,55 Eur od 18.08.2017 až do zaplatenia,
- 5 % ročne zo sumy 1 478,59 Eur od 03.01.2018 až do zaplatenia,

žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyniam v 1. a 2. rade náhradu trov konania v rozsahu 100 %."
Žalobkyne žiadali vydať bezdôvodné obohatenie za obdobie od 18.08.2015 do 31.12.2017. Súd pripustil zmenu petitu uznesením zo dňa 05.11.2018.

3. Posledné rozšírenie žalobného návrhu o ďalšie obdobie nároku žalobkýň bolo pripustené uznesením tunajšieho súdu č. k. 25C/21/2017-565 zo dňa 01.10.2020 v znení ako je uvedené v rozsudku. Žalobkyne rozšírili žalobu o obdobie od 25.01.2018 do 24.01.2020.

4. Žalobkyne svoju žalobu odôvodnili tým, že žalobkyňa v 1. rade je výlučným vlastníkom nehnuteľnosti, nachádzajúcich sa v k. ú. T., zapísaných na LV č. XXXX, a to parcely KN-E č. XXX/X - orná pôda o výmere X XXX m2 (ďalej aj parc. KN-E č. XXX/X) a parcely KN-E č. XXX/X - orná pôda o výmere XX m2 (ďalej aj parc. KN-E č. XXX/X). Parcela KN-E č. XXX/X a parcela KN-E č. XXX/X boli vytvorené z pôvodnej parcely KN-E č. XXX - roľa o výmere X XXX m2, tak ako to vyplýva z geometrického plánu č. XXX-XX-XXX-XX-XX O. R. XXXX.
Žalobkyňa v 2. rade je výlučným vlastníkom nehnuteľnosti, nachádzajúcich sa v k. ú. T., zapísaných na LV č. XXXX, a to parcely KN-E č. XXX/X - orná pôda o výmere X XXX m2 (ďalej aj parc. KN-E č. XXX/X) a parcely KN-E č. XXX/X - orná pôda o výmere XXX m2 (ďalej aj parc. KN-E č. XXX/X). Parcela KN-E č. XXX/X a parcela KN-E č. XXX/X boli vytvorené z pôvodnej parcely KN-E č. XXX - roľa o výmere X XXX m2, tak ako to vyplýva z geometrického plánu č. XXX-XX-XXX-XX-XX O. R. XXXX.
Na pozemkoch žalobkýň sa nachádza kanalizačný zberač G vo vlastníctve žalovaného, ktorý je súčasťou vodohospodárskej stavby „Y. - T., kanalizácia, I. stavba" (ďalej aj „kanalizačný zberač"). Kanalizačný zberač sa nachádza na časti pozemkov, vyznačený podľa geometrického plánu č. XXX-XX-XXX-XX-XX, vyhotoveného spoločnosťou H. D.. T.. Y. v R. XXXX, overeného Katastrálnym úradom Y. dňa XX.XX.XXXX pod č. XXX/XX (ďalej aj „GP č. XXX-XX-XXX-XX-XX"), takto: na pôvodnej parcele KN-E č. XXX - roľa o výmere X XXX m2, teraz ako parcela KN-E č. XXX/X a parcele KN-E č. XXX/X vo vlastníctve žalobkyne v 1. rade sa nachádza kanalizačný zberač v rozsahu diel XX o výmere XX m2, diel XXX o výmere XX m2, diel XXX o výmere XX m2, spolu XXX m2. Na pôvodnej parcele KN-E č. XXX - roľa o výmere X XXX m2, teraz ako parcela KN-E č. 275/1 a parcela KN-E č. 275/2 vo vlastníctve žalobkyne v 2. rade, sa nachádza kanalizačný zberač v rozsahu diel XX o výmere XXX m2, diel XXX o výmere XXX m2, diel XXX o výmere XXX m2, spolu XXX m2. Žalobkyne sú obmedzované v užívaní svojich pozemkov, keďže kanalizačný zberač sa nachádza nad úrovňou okolitého terénu, pričom to vyplýva aj z vyjadrenia právneho predchodcu žalovaného zo dňa 02.05.1994.
Žalobkyne vyzvali žalovaného vo februári 2017 na majetkovoprávne vysporiadanie predmetných pozemkov, žalovaný však nereagoval. Žalobkyne poukázali aj na rozhodnutia tunajšieho súdu v prakticky totožných veciach, napríklad konanie 11C/87/2015, 17C/8/2010, 29C/23/2017, 32C/22/2017 alebo 11Csp/137/2020.
Žalobkyne majú za to, že žalovaný užíva ich pozemky bez právneho dôvodu, na ktorých sa nachádza kanalizačný zberač a vykonával tak právo nájmu cudzej veci bez platnej zmluvy. Žiadajú preto vydanie bezdôvodného obohatenia od 18.08.2015 do 17.08.2017, od 18.08.2017 do 31.12.2017 a neskôr od 25.01.2018 do 24.01.2020.

5. Žalovaný so žalobou nesúhlasil. Potvrdil, že na predmetným nehnuteľnostiach žalobkýň sa nachádza kanalizačný zberač a vlastníkom predmetnej vodohospodárskej líniovej stavby je žalovaný. Užívanie predmetnej stavby po zmenách bolo povolené rozhodnutím Obvodného úradu životného prostredia zo dňa XX.XX.XXXX. Žalovaný prevádzkovaním uvedenej vodohospodárskej infraštruktúry vykonáva povinnosti uložené mu zákonom. Predmetom tohto konania je posúdenie právneho nároku žalobkýň za obdobie od 18.08.2017. Je zrejmé, že v zmysle ust. § 42 ods. 6 Zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách oprávnenia k cudzím nehnuteľnostiam, ako aj obmedzenia ich užívania, ktoré vznikli pred účinnosťou tohto zákona ostávajú nedotknuté. Zákonné vecné bremeno podľa žalovaného v tomto prípade nevzniklo spätne ku dňu právoplatnosti rozhodnutia o povolení stavby

do užívania, ale vzniklo účinnosťou Zákona č. 199/1995 Z. z., t. j. 01.10.1995. Podľa ust. § 37a ods. 1 zák. č. 138/1973 Zb. o vodách (zavedeného jeho novelizáciou vykonanou Zákonom č. 199/1995 Z. z., ktorý nadobudol účinnosť 01.10.1995) vodovodné a kanalizačné rady, ktoré sú vodohospodárskymi líniovými stavbami a ich výstavba je vo verejnom záujme, možno zriaďovať a prevádzkovať na cudzích nehnuteľnostiach v rozsahu vyplývajúcom z povolenia na vodohospodárske dielo podľa ust. § 9. Podľa ust. § 37a ods. 3 Zákona č. 138/1973 Zb. o vodách, povinnosti vlastníka podľa odseku 1 sú vecným bremenom podľa osobitných predpisov (§ 151n a nasl. Občianskeho zákonníka).
Žiadal žalobu zamietnuť. Po pripustení zmeny žalobného návrhu spochybnili znalecký posudok, ktorý predložili žalobkyne, čo do základu aj výšky.

6. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s LV č. XXXX, XXXX v k. ú. T., kópiou katastrálnej mapy, rozhodnutím ONV Y., odbor poľnohospodárstva, lesného hospodárstva č. pôd XXXX/XXXX O. XX.XX.XXXX, kolaudačným rozhodnutím z XX.XX.XXXX, geometrickým plánom č. XXX-XX-XXX-XX-XX, vyhotovený spoločnosťou H. a. s., listom východoslovenských vodárni a kanalizácií Q., odštepný závod Y. zo dňa XX.XX.XXXX, listami žalobkýň, rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 11C/87/2015, 11Csp/137/2020, zjednocujúcim stanoviskom občianskoprávneho kolégia Krajského súdu Prešov z XX.XX.XXXX ako aj ďalším spisovým materiálom a zistil tento stav:

7. Žalobkyňa v 1. rade je výlučným vlastníkom nehnuteľnosti, nachádzajúcich sa v k. ú. T., zapísaných na LV č. XXXX, a to parcely KN-E č. XXX/X - orná pôda o výmere X XXX m2 (ďalej aj parc. KN-E č. XXX/X) a parcely KN - E č. XXX/X - orná pôda o výmere XX m2 (ďalej aj parc. KN-E č. XXX/X). Parcela KN-E č. XXX/X a parcela KN-E č. XXX/X boli vytvorené z pôvodnej parcely KN-E č. XXX - roľa o výmere X XXX m2, tak ako to vyplýva z geometrického plánu č. XXX-XX-XXX-XX-XX O. R. XXXX.

8. Žalobkyňa v 2. rade je výlučným vlastníkom nehnuteľnosti, nachádzajúcich sa v k. ú. T., zapísaných na LV č. XXXX, a to parcely KN-E č. XXX/X - orná pôda o výmere X XXX m2 (ďalej aj parc. KN-E č. XXX/X) a parcely KN-E č. XXX/X - orná pôda o výmere XXX m2 (ďalej aj parc. KN-E č. XXX/X). Parcela KN-E č. XXX/X a parcela KN-E č. XXX/X boli vytvorené z pôvodnej parcely KN-E č. XXX - roľa o výmere X XXX m2, tak ako to vyplýva z geometrického plánu č. XXX-XX-XXX-XX-XX O. R. XXXX.

9. Na pozemkoch žalobkýň sa nachádza kanalizačný zberač G vo vlastníctve žalovaného, ktorý je súčasťou vodohospodárskej stavby „Y. - T., kanalizácia, I. stavba“ (ďalej aj „kanalizačný zberač“), tak ako to vyplýva z geometrického plánu č. XXX-XX-XXX-XX-XX, ktorý vyhotovila H. D.. T.. Y.. Vodohospodárska stavba Y. - T. kanalizácia I stavba bola povolená rozhodnutím Okresného národného výboru v Y., odbor poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva zo dňa XX.XX.XXXX, Kolaudačné rozhodnutie o povolení k užívaniu stavby vydal KNV v Q. odbor poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva dňa XX.XX.XXXX.
Tieto skutočnosti medzi účastníkmi neboli sporné až do roku 2021, kedy žalovaný uviedol, že si dal vyhotoviť súkromný znalecký posudok, pričom spochybnil pôvodný geometrický plán a uviedol, že vodohospodárka stavba sa nachádza na pozemku žalobkýň v menšom rozsahu. Pôvodný geometrický plán č. XXX-XX-XXX-XX-XX O. R. XXXX bol vyhotovený na objednávku právneho predchodcu žalovaného.

10. Obdobný spor, hoci iného žalobcu, ale v súvislosti s tou istou stavbu žalovaného, riešil tunajší súd aj v spore vedenom pod sp. zn. 11C/87/2015. Rozsudkom č. k. 11C/87/2015-120 zo dňa 24.05.2017 bolo žalobe o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške primeraného nájomného za obdobie od 05.03.2013 do 05.03.2015 v rozsahu 1,046/m2/rok - úhrne 919 Eur aj s úrokmi z omeškania vyhovené a tento rozsudok potvrdil aj Krajský súd v Prešove rozsudkom 9Co/129/17 zo dňa 06.03.2018. V tomto spore súdy dospeli k záveru, že žiadne zákonné vecné bremeno v prospech žalovaného nevzniklo. Tento rozsudok sa stal právoplatným 16.04.2018.
Základom tohto sporu bolo posúdenie či žalobkyni ako spoluvlastníčke dotknutého pozemku vzniklo zákonné vecné bremeno obmedzujúce ju v jej vlastníckom práve v prospech žalovaného. Súdy túto otázku však vyriešili prejudiciálne predchádzajúcimi právoplatnými rozsudkami a predovšetkým rozsudkom, ktorý sa týka totožných procesných strán a toho istého základu nároku, len iného časového obdobia. Jedná sa o právoplatný rozsudok tohto súdu č. k. 19C/114/15-96 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 2Co/2/19-128 z 22.01.2020. Súdy jednoznačne uzavreli, že žiadne zákonné vecné bremeno v prospech žalovaného nevzniklo. Bolo by v rozpore s princípom právnej istoty,

ktorý patrí k zásadným princípom právneho štátu, aby v tomto spore súd vyriešenie danej prejudiciálnej otázky posúdil inak.
Súd aj rozsudkom č. k. 17C/8/2010-195 zo dňa 02.12.2013 v obdobnej veci, žalobe žalobcu v celom rozsahu vyhovel a zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 1 460 Eur aj s úrokmi z omeškania. Uvedený rozsudok nadobudol právoplatnosť 17.07.2014, pretože bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 3Co/56/2014-218 zo dňa 11.06.2014. Ako vyplýva z odôvodnenia odvolacieho súdu, súd dospel k záveru, že nevzniklo zákonné vecné bremeno v zmysle § 20 ods. 1 zákona č. 442/2002 Z. z. keďže toto ustanovenie nie je formulované ako vecné bremeno a predstavuje len verejnoprávne obmedzenie v zmysle citovaného ustanovenia.
Súd v konaní č. k 11C/87/2015 ďalej uviedol, podľa § 37 ods. 1 zákona č. 138/1973 Zb. správcovia (vlastníci, užívatelia) nehnuteľností sú povinní bez náhrady:
a/ umožniť osobám, ktoré sa preukážu príslušným preukazom na vodohospodárky dozor, vstupovať za účelom jeho výkonu na nehnuteľnosti a do objektov, pokiaľ na to nie je potrebné povolenie podľa osobitných predpisov
b/ trpieť na svojich nehnuteľnostiach za podmienok určených vodohospodárskym orgánom umiestňovanie a udržiavanie vodočtov, vodomerov, vodných značiek, označujúcich najvyššie, prípadne najnižšie povolené vzdutie vody a iných zariadení potrebných na účely vodného hospodárstva.
Podľa § 37 ods. 2 citovaného zákona pokiaľ je to potrebné na výkon oprávnenia plynúceho z rozhodnutia vodohospodárskeho orgánu, najmä na vybudovanie alebo prevádzku vodohospodárskych diel, ďalej na prieskumné a iné odborné práce nevyhnutne potrebné na účely vodného hospodárstva, na výkon správy vodných tokov, na vyhľadávanie a zabezpečovanie zásob podzemných vôd, ako aj na umožnenie prístupu k vodám za účelom ich všeobecného používania a na zriadenie vodovodných alebo kanalizačných prípojok, možno potrebné nehnuteľnosti alebo práva k nim vyvlastniť, ak ich nemožno získať dohodou.
Ako vyplýva z vyššie uvedeného zákonného ustanovenia, v ods. 1 sa riešia prípady podstatne menšieho zásahu do vlastníckeho alebo užívacieho práva nehnuteľností a konkrétne pod písm. b/ sú to prípady umiestnenia vodočtov, vodomerov, vodných značiek a iných zariadení (teda nie stavieb), ktoré sú síce uvedené príkladmo, ale rozhodne nemôže sa jednať o stavbu, ktorá podlieha stavebnému konaniu, čo je aj sporný prípad. Napokon prípady tohto nevýrazného zásahu do vlastníckeho alebo užívacieho práva pozemkov zákonodarca upravil tak, že vlastníci a užívatelia nehnuteľností sú v takom prípade povinní ich trpieť bez náhrady a to nepochybne z dôvodu, že zásah do tohto vlastníckeho práva je nevýrazný, keďže spočíva len v osadení príslušného zariadenia, ktoré zaberie len minimálnu plochu.
Iné prípady, teda pokiaľ ide o výraznejší zásah do vlastníckeho práva k pozemku, sú riešené v ods. 2, teda ide prípady vodohospodárskeho diela, zriadenia vodovodných a kanalizačných prípojok (čo je aj sporný prípad), ale na tieto prípady uvedené v § 37 ods. 2 sa už nevzťahuje úvodná časť predchádzajúceho odseku o tom, že obmedzenie vlastníckeho práva je bez náhrady. Ustanovenie § 37 ods. 2 citovaného zákona umožňuje dané nehnuteľnosti vyvlastniť, hoci prioritu má dohoda s vlastníkom pozemku. Napokon na tento postup bolo poukázané aj v príslušnom stavebnom povolení v bode 5.
Súd prvej inštancie teda považuje úvahu o nútenom obmedzení vlastníckeho práva žalobcu v zmysle § 37 ods. 1 písm. b/ zákona č. 138/1973 Zb. v tomto prípade za nedôvodnú. Navyše súd zastáva názor, že v zmysle citovaného zákonného ustanovenia (§ 37 ods. 1 písm. b/) sa žiadna náhrada za príslušné obmedzenie vlastníckeho práva neposkytuje, zákon to výslovne určuje v tomto ustanovení a všeobecné súdy ani nie sú oprávnené vyvodzovať záver o protiústavnosti zákona, k čomu je oprávnený len Ústavný súd SR. Preto ak by aj išlo o nárok podľa § 37 ods. 1 písm. b/ citovaného zákona, žalobcovi by súd za tejto právnej úpravy nemohol priznať finančnú náhradu. Je potrebné rozlišovať prípady, ak finančná náhrada za zákonné vecné bremeno alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva nie je upravená v právnom predpise, potom nepochybne by súd musel vychádzať z Ústavy SR (článku 20 ods. 4) a priznať finančnú náhradu dotknutému vlastníkovi. Úplne iná situácia je však vtedy, ak v zákone sa výslovne uvádza, že vlastník (alebo užívateľ) nehnuteľnosti je povinný bez náhrady strpieť obmedzenie svojho práva. Súd musí dodržiavať zákon a ako už bolo uvedené, nie je oprávnený vyvodiť záver o protiústavnosti príslušnej právnej normy, čo je v kompetencii len Ústavného súdu SR.

11. Obdobne, čo sa týka nemožnosti vzniku vecného bremena v prospech žalovaného, rozhodli súdy aj v právoplatných veciach č. k. 29C/23/2017, 32C/22/2017 alebo 11Csp/137/2020. Rozsudky boli potvrdené odvolacím súdom.

12. Otázka teda, či žalovanému svedčí alebo nie právo z vecného bremena bola už vyriešená a preto súd v tomto konaní je viazaný vyriešením tejto prejudiciálnej otázky danými právoplatnými rozsudkami, čo vyplýva z rozsudku Najvyššieho súdu SR 1Cdo/44/2010 (R 40/2013).

13. Aj z nálezu ÚS SR pod sp. zn. II ÚS 349/2009 z 20.01.2010 vyplýva, že vzhľadom na zásadu prejudiciality vyplývajúcu z ust. § 135 ods. 2 O. s. p. (od 01.07.2016 § 194 CSP), ako aj na zásadu viazanosti súdu právoplatnými rozhodnutiami vydanými v inom konaní podľa § 159 ods. 2 O. s. p. (od 01.07.2016 § 228 ods. 2 CSP) konajúci všeobecný súd nemá možnosť výberu v otázke, či bude rešpektovať právoplatné rozhodnutie vydané v inom konaní, ktoré rieši otázku javiacu sa prejudiciálnou v súvislosti s riešením daného prípadu. Pokiaľ pri riešení prejudiciálnej otázky zaujme odlišné stanovisko, je takýto jeho postup, resp. z neho vyplývajúci záver arbitrárny pre jednoznačný rozpor so zákonom.
14. Súd už len pre úplnosť dodáva, že podľa § 37a ods. 1 zákona č. 138/1973 Zb. vodovodné a kanalizačné rady, ktoré sú vodohospodárskymi líniovými stavbami a ich výstavba je vo verejnom záujme, možno zriaďovať a prevádzkovať na cudzích nehnuteľnostiach v rozsahu vyplývajúcom z povolenia na vodohospodárske dielo.

15. Podľa § 37a ods. 2 citovaného zákona oprávnenia stavebníka podľa ods. 1 vznikajú dňom nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia vodohospodárskeho orgánu na zriadenie vodohospodárskeho diela.

16. Podľa § 37a ods. 3 citovaného zákona povinnosti vlastníka podľa ods. 1 sú vecným bremenom podľa osobitných predpisov.

17. Podľa § 20 ods. 1 zák. č. 442/2002 Z. z., je prevádzkovateľ oprávnený podľa pís. a/ v nevyhnutnej miere vstupovať na cudzie pozemky v súvislosti s projektovaním, zriaďovaním, rekonštrukciou, modernizáciou, prevádzkovaním alebo na účely opráv a údržby verejného vodovodu alebo verejnej kanalizácie a ich pásiem ochrany, vodovodných a kanalizačných prípojok vrátane potrebných kontrolných a ochranných zariadení a oporných a vytyčovacích bodov.
18. Až dňom 01.10.1995 (zákonom č. 199/1995 Z. z.) bolo do zákona včlenené ust. § 37a, podľa ktorého vodovodné a kanalizačné rady, ktoré sú vodohospodárskymi líniovými stavbami a ich výstavba je vo verejnom záujme, možno zriaďovať a prevádzkovať na cudzích nehnuteľnostiach v rozsahu vyplývajúcom z povolenia na vodohospodárske dielo podľa § 9. Oprávnenia stavebníka podľa odseku 1 vznikajú dňom nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia vodohospodárskeho orgánu na zriadenie vodohospodárskeho diela. Povinnosti vlastníka podľa odseku 1 sú vecným bremenom podľa osobitných predpisov.
Zákon č. 199/ 1995 Z. z., ktorým bolo zavedené ust. § 37a nemal žiadne prechodné alebo záverečné ustanovenie, z ktorého by vyplývalo, že oprávnenia podľa § 37a sa vzťahujú aj na stavby postavené pred jeho účinnosťou. Na porovnanie ust. § 34 ods. 1 zák. č. 79/1957 Zb. o výrobe, rozvode a spotrebe elektriny (elektrizačný zákon), uvádzal, že dňom účinnosti tohto zákona vznikajú oprávnenia a povinnosti podľa § 22 až 26 (t. j. oprávnenia zo zákonného vecného bremena) i v prospech vedení, ktoré boli zriadené pred dňom účinnosti tohto zákona. Zákon č. 199/1995 Z. z. , ktorým sa novelizoval zákon 138/1973 Zb. o ust. § 37a, však žiadne podobné ustanovenie neobsahoval. Z dikcie ustanovenia § 37a ods. 2 je zrejmé, že oprávnenia z titulu zákonných vecných bremien vznikajú vo vzťahu k tým vodohospodárskym stavbám, ktoré budú povolené po účinnosti zákona, teda do budúcnosti. Ak by súd pripustil, že dňom právoplatnosti stavebného povolenia, teda dňom 22.03.1976 vzniklo žalovanému zákonné vecné bremeno podľa právneho predpisu účinného až 01.10.1995, išlo by o pravú retroaktivitu, o ktorú ide vtedy, ak neskorší právny predpis so spätnou účinnosťou, teda s dopadom do minulosti, upravuje vzťahy, ktoré vznikli v minulosti. A dôsledku toho nastáva stav, v rámci ktorého účinnosť neskoršieho právneho predpisu nastáva skôr ako jeho platnosť (skôr, ako začal existovať). Takýto postup je nezlučiteľný s princípom právneho štátu a je zakázaný ako neprípustný. Nemožno teda pripustiť, aby dňom právoplatnosti rozhodnutia o povolení zriadenia vodohospodárskeho diela vzniklo zákonné vecné bremeno, keďže tento deň nastal ešte pred účinnosťou zákona č. 199/1995 Z .z.
Vecné bremeno teda vzniká len k tým vodohospodárskym stavbám, ktoré budú zriadené po účinnosti zákona. K výkladu tejto úpravy, že zákonodarca mienil zaviesť úpravu spoločenských vzťahov existujúcich v čase nadobudnutia účinnosti zákona by bolo možné dospieť len pri obdobnej úprave, na ktorú zákonodarca odkázal v dôvodovej správe k zákonu č. 199/1995 Z. z., t. j. v úprave v tom čase danej prechodnými ustanoveniami v zákone č. 79/1957 Zb. a 67/1960 Zb.

Súčasné znenie § 20 ods. 1 zák. č. 442/2002 Z. z. neupravuje zákonné vecné bremeno, ktoré by zodpovedalo právu prevádzkovateľa na užívanie pozemku.
19. V prejednávanej právnej veci, je teda základ právneho nároku žalobkýň daný. Súd viackrát počas konania vyjadril, že žalobkyniam za užívanie ich pozemkov patrí nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, pretože žalovanému vecné bremeno (ako právny titul užívania pozemkov žalobkýň) nevzniklo. V prejednávanej právnej veci bola spornou otázkou výška náhrady za užívanie pozemkov žalobkýň.

20. Žalobkyne predložili znalecký posudok Technickej univerzity v Q., T. Z. (ďalej v texte O. B.), č. XX zo dňa XX.XX.XXXX. Všeobecná hodnota nájmu za pozemky v kat. úz. T. tak v predmetnom spore, podľa znaleckého posudku, činí v roku 2015 9,10 Eur/m2/ rok, v roku 2016 9,07 Eur/m2/ rok, 2017 9,06 Eur/m2/ rok.

21. Žalovaný spochybnil znalecký posudok predložený žalobkyňami, s tým, že výška nájomného je neprimeraná a spochybnil tiež osoby, ktoré znalecký posudok vyhotovili. Zároveň uviedol, že vo vzťahu k nemu podal sťažnosť na TU Q. na Ministerstvo spravodlivosti. Súd zistil, že sťažnosť bola podaná na znalecký posudok č. XX/XXXX, v konaní súd vychádzal z posudku č. XX/XXXX. Súd zistil, že v iných konaniach, kde bol rovnaký žalovaný a išlo o obdobné nároky iných vlastníkov len za rôzne obdobia, boli posudky vyhotovené B. aj rovnakými osobami akceptované pri rozhodovaní a akceptoval ich aj odvolací súd.

22. Žalovaný navrhol súdu vykonať dokazovanie znaleckým posudkom, pričom súd návrhu žalovaného na pojednávaní dňa 03.10.2019 vyhovel a pojednávanie odročil na neurčito za účelom nariadenia znaleckého dokazovania, za účelom zistenia výšky náhrady za bezdôvodné obohatenie. Uznesením z 13.03.2020 súd do konania ustanovil znalca, ktorému zadal určiť všeobecnú hodnotu nájmu pozemkov žalobcov. Uznesením z 01.10.2020 súd vyššie uvedené uznesenie o ustanovení znalca zrušil, pretože žalovaný na vykonaní znaleckého dokazovania netrval, nakoľko súdu predloží znalecký posudok Ústavu súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity (ďalej v texte aj ZP USI ZA) na základe súkromnej objednávky.

23. Žalovaný predložil súkromný znalecký posudok č. XX/XXXX dňa XX.XX.XXXX.

24. Žalobkyne so závermi posudku nesúhlasili. Poukázali na to, že posudok sa zaoberá ocenením pozemkov žalobkýň práve a len v rozsahu GP č. XXX/XXXX, čo v prejednávanej právnej veci s poukazom na rozsah žalobkyňami požadovaného bezdôvodného obohatenia je nepostačujúce a nemôže obstáť.
Žalobkyne ďalej uviedli, že v prejednávanom konaní počas takmer 4 rokov nebol (a ani stále nie je) sporný rozsah záberu pozemkov žalobkýň kanalizačným zberačom vo vlastníctve žalovaného. Žalovaný predložil ZP ÚSI ZA, ktorý ohodnocuje všeobecnú hodnotu (ďalej aj VŠH) vecného bremena predmetných pozemkov len v dieloch podľa GP č. XXX/XXXX. Ostatná časť pozemkov (v zmysle žaloby a predloženého GP z roku XXXX, ktorý bol jej prílohou) ohodnocovaná ZP ÚSI ZA nebola, teda žalovaný nepredložil dôkazný prostriedok, ktorým by poprel výšku a rozsah žalobkyňami požadovaného bezdôvodného obohatenia, založeného na záveroch znaleckého posudku č. XX zo dňa XX.XX.XXXX, B..
V prejednávanej právnej veci nie je možné vychádzať z GP č. XXX/XXXX, ktorý pri zameriavaní okrem iného:
- nesprávne zameral stavbu kanalizačného zberača „. E. XXXX/XXXX,
- úplne opomenul zamerať drenážne potrubie E. XXX a jeho ochranné pásmo,
- nevzal do úvahy konštrukčnú hrúbku stien betónových prefabrikátov kanalizačných zberačov,
- tvorí len prílohu znaleckého posudku predloženého žalovaným, žalovaný ho neučinil samostatným dôkazným prostriedkom a ani nenavrhol jeho vykonanie.
GP č. XXX/XXXX bol vypracovaný dňa XX.XX.XXXX, úradne overený dňa XX.XX.XXXX. Neexistuje dôvod, pre ktorý by žalovaný nemohol tento GP do konania predložiť skôr, a nie ako prílohu ZP ÚSI ZA. Žalobkyne upozornili na skutočnosť, že ak žalovaný bude namietať rozsah záberu kanalizačného zberača na pozemkoch žalobkýň, bude takáto námietka vznesená po uplynutí takmer 4 rokov odo dňa podania žaloby a bude si vyžadovať vykonať ďalšie dokazovanie, čo bude v hrubom rozpore so základnými princípmi hospodárnosti a rýchlosti civilného sporového konania, nehovoriac o tom, že súd už na pojednávaní konanom dňa 15.04.2019 na prejednávanú vec aplikoval sudcovskú koncentráciu konania.

Žalobkyne ďalej uviedli, že žalovaný dňa 22.06.2021 súdu predložil ZP ÚSI ZA, ktorého predmetom je stanovenie všeobecnej hodnoty vecného bremena na diely kanalizačného zberača nachádzajúce sa na pozemkoch žalobkýň podľa GP č. XXX/XXXX. Žalobkyne uvádzajú, že žalovaný si bol vedomý skutočnosti, že v predmetnom konaní je z jeho strany nevyhnutné preukázať výšku nájmu predmetných pozemkov, napriek tomu do konania predložil ZP ÚSI ZA, ktorý určil výšku VŠH vecného bremena. Žalobkyne uvádzajú, že žalovaný nebol schopný za takmer 2 roky zadať ÚSI ZA takú objednávku na vypracovanie znaleckého posudku, ktorá by mohla mať relevantný vplyv na predmetné konanie, rovnako tak ako nebol schopný predložiť relevantný znalecký posudok, opätovne taký, ktorý by v konaní bolo možné použiť.
Taktiež je nevyhnutné zdôrazniť, že žalobkyne si voči žalovanému uplatňujú vydanie bezdôvodného obohatenia za obdobie od 18.05.2015 od 31.12.2017 a tiež aj od 25.01.2018 do 24.01.2020. Žalovaným predložený ZP ÚSI ZA uvádza, že stanovuje aktuálnu výšku náhrad k dátumu obhliadky (ktorá sa konala dňa XX.XX.XXXX) a následne tiež dátum, ku ktorému sa nehnuteľnosť ohodnocuje - XX.XX.XXXX. Je teda možné uzavrieť, že ZP ÚSI ZA neohodnocuje VŠH nájmu predmetných pozemkov a zároveň jeho závery spadajú do obdobia, ktoré s predmetným konaním žiadnym spôsobom nesúvisí.

25. Napriek vyššie uvedeným námietkam voči ZP ÚSI ZA si žalobkyne sú vedomé skutočnosti, že v marginálnej časti sa ZP ÚSI ZA venoval aj VŠH nájmu častí predmetných pozemkov vo vlastníctve žalobkýň. Žalobkyne uvádzajú, že VŠH nájmu vychádza z VŠH pozemkov, ktoré ZP ÚSI ZA ohodnotil nasledovne:
v dieloch č. 1 a č. 3 (rozumej diely „bližšie“ pri rieke B.) v sume 15,30 EUR/m2 pozemku,
v dieloch č. 2 a č. 4 (rozumej diely „ďalej“ od rieky B.) v sume 29,83 EUR/m2 pozemku.
Žalobkyne predložili kúpne zmluvy na pozemky v blízkosti pozemkov, ktoré sú v konaní. Vyššie uvedené kúpne zmluvy sú z obdobia rokov 2009 až 2011, pričom už v tomto období možno uzavrieť, že priemerná VŠH pozemkov sa v danej lokalite pohybovala na úrovni viac ako 90,- EUR za 1m2 pozemku. Aj na základe uvedeného je možné zistiť, že závery ZP ÚSI ZA nekorešpondujú s reálnou trhovou VŠH pozemkov žalobcov, v dôsledku čoho na ZP ÚSI ZA nie je možné prihliadať.
Skutočnosť, že ZP ÚSI ZA nestanovuje reálne trhové ceny vyplýva aj z jednoduchého prepočtu, vychádzajúc zo skutočnosti, že reálna trhová VŠH pozemkov žalobkýň sa pohybuje v zmysle predložených kúpnych zmlúv v sume cca 90,- EUR, a teda pokiaľ by žalobkyniam mala patriť opakovaná náhrada za vecné bremeno, berúc do úvahy trvalé znehodnotenie a nemožnosť využívania pozemkov žalobkýň, tak na základe záverov ZP ÚSI ZA by trvalo 1 800 rokov, dokedy by im zo strany žalovaného bola nahradená dnešná VŠH 1 m2 pozemku v ich vlastníctve. A pokiaľ by žalobkyniam bol priznaný nájom vo výške podľa ZP ÚSI ZA, návratnosť by predstavovala 143 rokov pri nájme 0,626 EUR/m2/rok, resp. 65 rokov pri nájme 1,390 EUR/m2/rok.
S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti tak majú žalobkyne za to, že predložený ZP ÚSI ZA je v prejednávanej právnej veci nepoužiteľný, nakoľko primárne ohodnocuje náhradu za vecné bremeno (pričom vo veci sa jedná o bezdôvodné obohatenie, ktoré je potrebné vydať vo výške nájmu), jeho obsah nepokrýva žalované obdobie, za ktoré žalobkyne požadujú náhradu a jeho závery sú v rozpore s reálnymi trhovými cenami v danom mieste a čase, v dôsledku čoho nemá pre riešený súdny spor relevanciu.

26. Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

27. Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

28. Podľa § 456 Občianskeho zákonníka predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

29. Vychádzajúc z platnej právnej úpravy civilného sporového konania sa sporové veci na súdoch prejednávajú v zmysle zásady prejednacej a zásady kontradiktórnosti. Procesná zodpovednosť za zistenie skutkového stavu slúžiaceho v zmysle ust. § 215 ods. 1 CSP pre rozhodnutie vo veci je na stranách sporu. Strana civilného sporového konania má povinnosť tvrdenia i povinnosť dôkaznú, medzi ktorými je úzka vzájomná väzba. Splnenie týchto povinností súd nemôže vynucovať a ich nesplnenie sankcionovať. Ich nesplnenie nie je ani nedostatkom, ktorý by bránil pokračovaniu v konaní. Preto

jedinou sankciou za nesplnenie povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti je neunesenie tzv. bremena tvrdenia a dôkazného bremena, čo má v sporových konaniach za následok stratu sporu (či jeho časti) pre tú stranu, ktorá tieto svoje procesné povinnosti nesplnila. Na strane sporu teda je, aby dbala o ochranu svojich práv aj tým, že úplne a pravdivo opíše všetky skutočnosti rozhodujúce pre konanie vo veci (vigilantibus iura scripta sunt - bdelým patrí právo) a sama strana sporu je povinná starať sa o to, aby rozhodujúce skutočnosti boli súdu predložené, a aby aj označila a predložila dôkazy. Dôkazné bremeno postihuje vždy toho, kto niečo tvrdí. Na základe hore uvedeného dospel súd k záveru, že žalovaný neuniesol dôkazné bremeno pokiaľ ide o výšku nájmu predmetných pozemkov, čo malo za následok, že súd vychádzal so žalobkyňami predloženého znaleckého posudku.

30. Žalovaný relevantne a včas nerozporoval plochu pozemkov žalobkýň, ktoré užíva. Žalovaný síce mal výhrady voči znaleckému posudku č. XX/XXXX TU Q., avšak nepredložil relevantný dôkaz, ktorý by daný posudok spochybnil. Súd na znalecký posudok USI ZA neprihliadol. Plne sa stotožnil s argumentáciou žalobkýň, prečo je tento posudok pre toto konanie nepoužiteľný, tak ako je to vyčerpávajúco uvedené v bodoch 24. a 25. tohto rozsudku. Žalovaný na vykonaní znaleckého dokazovania súdom ustanoveným znalcom netrval.

31. Súd mal teda za to, že žalobkyne preukázali tak základ nároku ako aj jeho výšku. Žalovaný tým, že má svoju stavbu postavenú na pozemku, ktorého sú žalobkyne vlastníkmi, užíva časť pozemku bez právneho dôvodu, vzniká mu preto bezdôvodné obohatenie. Plnením bez právneho dôvodu je aj užívanie cudzej veci bez zmluvy o nájme, či iného titulu oprávňujúceho užívať cudziu vec. V takom prípade vzniká prospech tomu, kto realizuje užívateľské oprávnenie bez toho, aby sa jeho majetkový stav zmenšil o prostriedky vynaložené v súvislosti s právnym vzťahom, ktorý zakladá právo vec užívať. Pretože taký užívateľ nie je schopný spotrebované plnenie v podobe výkonu práva užívania cudzej veci vrátiť, je povinný nahradiť bezdôvodné obohatenie peňažnou formou a to vo výške sumy, ktorá zodpovedá čiastkam vynakladaným obvykle v danom mieste a čase na užívanie obdobného predmetu nájmu, a ktorú by nájomca za obvyklých okolností bol povinný platiť podľa nájomnej zmluvy.

32. Všeobecná hodnota nájmu za pozemky v kat. úz. T., tak v predmetnom spore činí v roku 2015 9,10 Eur/m2/ rok, v roku 2016 9,07 Eur/m2/ rok, 2017 9,06 Eur/m2/ rok. Z rovnakej ceny ako v roku 2017 súd vychádzal aj pri hodnote nájmu za rok 2018, 2019 a 2020.

33. Kanalizačný zberač sa nachádza na pozemkoch žalobkyne v 1. rade o výmere XXX m2, a na pozemkoch žalobkyne v 2. rade o výmere XXX m2. Nárok žalobkyne v 1. rade, za užívanie pozemkov spolu o výmere XXX m2 za pôvodne žalované obdobie od 18.08.2015 vrátane do 24.1.2020 vrátane predstavuje sumu vo výške:
- od 18.08.2015 vrátane do 31.12.2015 vrátane, t. j. za 135 dní 844,80 EUR (XXXmX x 9,1 Eur/ 365) x 135 dní)
- za rok 2016 2 276,57 EUR (XXXmX x 9,07 Eur)
- za rok 2017 2 274,06 (XXXmX x 9,06 Eur)
- od 25.01.2018 vrátene do 24.01.2020 vrátane, t. j. 2 roky 4 548,12 EUR (XXX m2 x 9,06 EUR/m2 x 2 roky)

34. Nárok žalobkyne v 2. rade, za užívanie pozemkov spolu o výmere XXX m2 za žalované obdobie od 18.08.2015 vrátane do 24.01.2020 vrátane predstavuje sumu vo výške:
- od 18.08.2015 vrátane do 31.12.2015 vrátane, t. j. za 135 dní 1 474,20 EUR (XXX m2 x 9,1 Eur/365) x 135 dní)
- za rok 2016 3 972,66 EUR (XXX m2 x 9,07 Eur)
- za rok 2017 3 968,28 (XXX m2 x 9,07 Eur)
- od 25.01.2018 vrátene do 24.01.2020 vrátane, t. j. 2 roky 7 936,56 EUR (XXX m2 x 9,06 EUR/m2 x 2 roky)

35. Spolu, za pôvodne žalované obdobie od 18.05.2015 do 31.12.2017 vrátane a za rozšírené obdobie od 25.01.2018 do 24.01.2020 vrátane, si žalobkyne uplatňujú voči žalovanému nárok takto:
1. Žalobkyňa v 1. rade si voči žalovanému uplatňuje sumu spolu vo výške 9 943,55 EUR.
2. Žalobkyňa v 2. rade si voči žalovanému uplatňuje sumu spolu vo výške 17 351,70 EUR.
Súd tieto sumy žalobkyniam priznal.

36. Podľa § 251 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

37. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

38. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

39. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

40. Žalobkyne boli v konaní úspešné v celom rozsahu. Súd im teda priznal právo na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %. O výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu (Okresný súd Prešov) na Krajský súd v Prešove, písomne v troch jeho vyhotoveniach. (§ 362 ods. 1 CSP)

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Odvolanie proti rozsudku možno odôvodniť len tým, že:
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods.1 CSP)

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak
a) sa týkajú procesných podmienok,
b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 364 CSP)

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 CSP)

Žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť a nemožno uplatniť práva voči žalobcovi vzájomnou žalobou. (§ 371 a § 372 CSP)

Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona a to Exekučného poriadku a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.